

Bilingual Narrative Development in Mazandarani-Farsi Children

Vol. 12, No. 1, Tome 61
pp. 329-363
April & May 2021

Atoosa Rostambeik Tafreshi^{1*} & Mohammad Aref Amiri²

Abstract

Iran is a multicultural and multilingual country. Bilingualism has always been a matter of interest to the scholars in different fields like linguistics, psychology, and sociolinguistics. Studying the linguistic and cognitive features and the development of the two languages in bilingual children are of great importance in many regards like education, language development, and language planning. This study aims at analyzing Farsi and Mazandarani narratives of bilingual Mazandarani-Farsi children aged 4-6 in order to study the language development in these children according to age and to compare their development in each of these two languages. The narratives are analyzed at the micro and macro structure levels in four age groups: (A: 4-4.5; B: 4.5-5; C: 5-5.5; D: 5.5-6). The results show that the narratives get more complicated as the children grow and "age" has a significant effect on these categories at macro and microstructure levels: action, consequence, coordinating conjunction, and mental and verbal processes. Comparison of MLU and the total number of words in Farsi and Mazandarani narratives indicates that there is no significant difference between narratives according to age and the language.

Keywords: narrative analysis, bilingual, macro and micro structure, Mazandarni-Farsi

Received: 15 April 2019
Received in revised form: 29 July 2019
Accepted: 28 August 2019

1. Corresponding author; Assistant Professor of Linguistics, Institute for Humanities and Cultural Studies; Email: A.Rostambeik@ihcs.ac.ir, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4820-0709>
2. Ph.D. Candidate in General Linguistics, Institute for Humanities and Cultural Studies .

1. Introduction

This research aims at analyzing narratives of Mazandarani-Farsi bilingual children in both languages (Mazandarani and Farsi) to study the effect of age, and language on children's performances regarding the complexity of narrative structure at macro and micro levels. Narrative analysis has been the center of attention in various linguistic studies on different target groups from different points of view, i.e. psycholinguistics, clinical linguistics, sociolinguistics, and functional linguistics, etc. on the other hand bilingualism has always attracted linguists interested in different subjects like the effect of bilingualism on education, or cognitive skills, etc. In this study, these two fields meet each other to help us find the answers to these research questions: what are the differences between Mazandarani, and Farsi narrative structures of Mazandarani-Farsi bilingual children at macro and micro levels? What is the effect of age on the complexity of bilingual children's narratives in both languages?

2. Literature Review

Reviewing the literature of linguistic studies on bilingualism reveals that most of the researches aimed at studying the effects of bilingualism on education at the school level, some of such studies are as follows: Khanhasani (2011), Farazmand (2011), Asare and Bafti (2012), Keyvanlou and Meghdari (2012), Shiralipour, et al (2013), etc; but very few studies in Iran have focused on narratives of bilingual children: Eftekhari et al (2005) studied the effect of Semnani language on the MLU of 6 year old bilingual children in comparison to monolingual children, and concluded that Semnani doesn't have any negative effect on MLU. Elyasi, Sharifi & Karimipour (2013) studied the narratives of 4 Kurdi-Farsi bilingual children using a picture story for data collection (Frog Where Are You?) according to Berman and Slobin (1994) functional framework. They concluded that there are some differences in children's performances in two languages regarding active and passive, and marked sentences. Rostambeik, Amiri, Enayati &

Ramezani (2017) studied the complexity and length of narratives of students with and without learning disabilities and concluded that analyzing narratives is a useful method for studying and comparing language skills. Kamari (2016) studied cohesion in narratives of monolingual children aged 3-9 and concluded that after the age of 7 narratives are more complex. Studying the narrative structure of bilinguals has been the focus of many researches out of Iran. Some of the most related ones to this study are as follows: Berman and Slobin (1994); Gutiérrez-Clellen (2002), Minami (2005), Uccelli & Paez (2007), Chernobilsky (2009), Gagarina et al (2015), Bohnacker (2016).

3. Methodology

Using a descriptive-analytic method, this research analyzes the narratives of 16 Mazandarani-Farsi bilingual children, aged 4-6. Informants were selected from among the bilingual children in kindergartens of Juybar, a city in Mazandaran Province. Kindergartens were selected through random sampling, and children were chosen through targeted sampling considering age and being bilingual. Informants were classified into four age groups (A: 4-4.5; B: 4.5-5; C: 5-5.5; D: 5.5-6). Therefore, data included 32 narratives, 16 in Persian and 16 in Mazandarani. In addition to narrative structure, length of the narratives and MLU were analyzed and compared in narratives in both languages. SPSS version 25 is used to perform statistical analysis. For narration, a picture story named "Frog where are you?" (Mayer, 1969) was used. Each bilingual child once listened to the story in Mazandarani told by a native speaker of Mazandarani while looking at the picture book, and retold it in Mazandarani, and once in Farsi and retold it in Farsi. The narratives were analyzed regarding macro and micro narrative structures, based on Petersen, Gillam & Gillam (2008) framework.

4. Results

Mazandarani and Farsi narratives produced by children in four different age groups were analyzed at two levels: micro structure and macro structure. In this research macrostructure includes character, setting, internal response, plan, action, and consequence, and microstructure includes coordinating conjunctions, subordinating conjunctions, verbal and mental processes, adverbs, and extended noun phrases. Considering the categories at each level, it is possible to say that the macrostructure level describes cognitive skills while microstructure level focuses more on linguistic features of the narratives. The results show that in all age groups the points the children got in macro structure analysis are higher in Farsi narratives. The points increase as the age increases, so from group A to group D, we witness a raise in the points the children got. Also, at micro structure level children got more points in Farsi narratives. At this level also, older children got more points in Farsi narratives, but it is not the same for narratives in Mazandarani. The number of words of narratives in both languages increase as the age increases. Comparison of the MLU in narratives show that in both languages MLU is the highest in fourth group.

5. Discussion

According to the results, Mazandarani-Farsi bilingual children produced more complex narratives in Farsi comparing to Mazandarani. In Farsi narratives, in all groups, children got fewer points in internal response and plan categories, i.e. none of the children in groups A, C, and D referred to the feelings or emotions of the characters of the story. Also, none of the children in groups A and B referred to the plan. At the microstructure level, children didn't use subordinating conjunctions properly. The statistical analysis shows that age has a significant effect on children's narratives in Farsi. Analyzing the micro and macrostructure in Mazandarani narratives shows that none of the children referred to the internal response of the

characters, and they also got fewer points in the category of plan, and they also didn't use subordinating conjunctions and adverbs properly. The statistical comparison between the narratives in Farsi and Mazandarani regarding macro and microstructure shows that at macro level the difference in the categories of action and consequence is meaningful and at the microstructure level the difference in the use of mental and verbal verbs and coordinating conjunctions are significant. In general, the difference in the total points that the children got in narrative structure analysis in Farsi and Mazandarani is statistically significant.

6. Conclusion

The results show that the narratives get more complex as the children grow and “age” has a significant effect on these categories at macro and microstructure levels: action, consequence, coordinating conjunction, and mental and verbal processes. In fact, children were not that successful in more complex cognitive skills like referring to characters' feeling or plans. They also didn't use conjunctions properly to make complex sentences. The comparison of MLU and the total number of words in Farsi and Mazandarani narratives indicates that the effect of age and language on these categories are not statistically significant. Bilingual children performed better at the macrostructure level in both languages. The comparison of the number of words and MLU in Farsi and Mazandarani shows no significant difference. On the other hand, although the length of the narratives increases as the age increases the effect of age on narrative length is not statistically significant. Based on the results, narrative analysis can reveal interesting linguistic and cognitive skills of bilingual children. In the case of Mazandarani –Farsi bilinguals, it seems that children generally perform better in Farsi than Mazandarani which is probably the result of Farsi dominance in that area.

[DOI: 10.29252/LRR.12.1.11]

[DOR: 20.1001.1.23223081.1400.12.1.7.3]

[Downloaded from lrr.modares.ac.ir on 2024-08-07]

دوماهنامه علمی - پژوهشی

۱۲۵، ش ۱ (پیاپی ۶۱) فروردین و اردیبهشت ۱۴۰۰، صص ۳۲۹-۳۱۳

بررسی رشد ساختار روایی در کودکان دوزبانه مازندرانی - فارسی

آتوسا رستم‌بیک تفرشی^{۱*}، محمدعارف امیری^۲

۱. استادیار گروه زبان‌شناسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران.

۲. دانشجوی دکتری زبان‌شناسی همگانی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران.

پذیرش: ۹۷۰۶/۰۶

دریافت: ۹۸/۰۱/۲۶

چکیده

ایران کشوری چندفرهنگی و چندزبانه است. بررسی تأثیر دوزبانگی بر توانایی‌های زبانی کودکان و روند فراگیری و یادگیری زبان هم از منظر روان‌شناسی زبان و هم جامعه‌شناسی زبان در مقوله برنامه‌ریزی زبانی مهم است. هدف پژوهش حاضر - که از نوع توصیفی - تحلیلی و مقایسه‌ای است - بررسی و تحلیل روایت‌های داستانی شفاهی کودکان دوزبانه مازندرانی - فارسی جویبار است تا از یکسو تأثیر سن بر رشد ساختار روایی کودکان و از سوی دیگر، مهارت روایی کودکان در هر یک از این دو زبان بررسی و از دو منظر پیچیدگی ساختار و طول روایت مقایسه شود. به این منظور، ساختار ۳۲ روایت شفاهی مازندرانی و فارسی ۱۶ دختر و پسر ۴ تا ۶ ساله دوزبانه (در چهار گروه سنی الف: ۴ - ۵/۵، ب: ۵ - ۵/۵، ج: ۵ - ۵/۵، د: ۵/۵ - ۶) بررسی شده‌اند. نتایج نشان می‌دهند که متغیر سن بر پیچیدگی ساختار روایت در هر دو سطح کلان و خرد و در هر دو زبان مازندرانی و فارسی تأثیر معناداری دارد. مقایسه روایت‌های فارسی و مازندرانی کودکان دوزبانه نشان می‌دهد که روایت‌های فارسی این کودکان پیچیده‌تر از روایت‌های مازندرانی‌شان است و این تفاوت به لحاظ آماری معنادار است. این تفاوت ناشی از تفاوت معنادار در مقوله‌های کنش، پیامد، حروف ربط هم‌پایه و نیز کاربرد افعال ذهنی و بیانی است. بررسی و مقایسه و طول روایت با استفاده از محاسبه میانگین طول پاره‌گفتار و تعداد واژه تفاوت معناداری را با توجه به متغیر سن و زبان نشان نمی‌دهد، هر چند که طول روایت با بالا رفتن سن بیشتر شده است.

واژه‌های کلیدی: تحلیل روایت، دوزبانه، ساختار کلان و خرد، مازندرانی - فارسی.

۱. مقدمه

مطالعاتی که در حوزه فراگیری و رشد زبان انجام می‌شود، توجهی روزافزون به جنبه‌های ساختاری گفتمان روایی داشته‌اند (Peterson, 1990; Reilly, 1992). رشد مهارت‌های گفتمان روایی یکی از جنبه‌های نسبتاً پیچیده فراگیری زبان است، به‌ویژه برای کسانی که دو زبان را به‌صورت هم‌زمان فرامی‌گیرند. به ادعای برخی از پژوهشگران (Harris et al., 1978; Kintsch & Greene, 1988) طرح داستان به لحاظ فرهنگی و زبانی ویژه است و از این منظر ابزار مناسبی برای مقایسه بین‌زبانی به‌شمار می‌آید.

پژوهش حاضر، بر بررسی رشد ساختار روایی در کودکان دوزبانه‌های مازندرانی - فارسی شهر جویبار در استان مازندران تمرکز دارد تا از یک‌سو به مقایسه ساختار روایت‌های داستانی کودکان پیش‌دبستانی با توجه به متغیر سن با یکدیگر بپردازد و از سوی دیگر، میزان تسلط کودکان دوزبانه‌های مازندرانی - فارسی به زبان اول و دومشان را از طریق مقایسه پیچیدگی ساختار روایت و طول روایت با یکدیگر تحلیل و بررسی کند. شهرستان جویبار یکی از شهرستان‌های مرکزی استان مازندران است. با ۲/۶ درصد جمعیت مازندران تا چند سال گذشته بخشی از شهرستان قائم‌شهر محسوب می‌شده است. مرکز این شهرستان شهر جویبار است. کلباسی (۱۳۸۹، ص. ۸۵۲) برخی از ویژگی‌های دستوری و آوایی این لهجه از زبان مازندرانی را به این شرح بر می‌شمارد: تعداد واژه‌ها و همخوان‌های آن شبیه فارسی معیار است؛ حرف اضافه پسین و قلب مضاف و مضاف‌الیه دارد، جنس و ویژگی ارگاتیو ندارد. در این گویش صفت نیز همانند مضاف‌الیه پیش از اسم می‌آید. شکری (۱۳۷۴، ص. ۷۹) نیز به جایگاه صفت اشاره کرده است که پیش از موصوف می‌آید. حروف ربط ساده شامل /و/، /یا/، /ولی/ و /اما/، که، تا و هم است. تا به معنی همین که، چون و اگر می‌آید. حروف ربط مرکب نیز شامل برای اینکه (/in e vesse/)، وقتی که، همین که، آن وقت (/on goder/) می‌شود (همان، ص. ۱۲۹).

در پژوهش حاضر، با هدف بررسی رشد زبان کودکان و تأثیر دوزبانگی و جنسیت بر کنش زبانی آن‌ها، ساختار روایت‌های شفاهی دختران و پسران دوزبانه‌های مازندرانی - فارسی ۴ تا ۶ ساله (در چهار گروه سنی الف: ۴ - ۴/۵، ب: ۴/۵ - ۵، ج: ۵ - ۵/۵، د: ۵/۵ - ۶) بررسی می‌شود. این پژوهش از نوع کاربردی است. گردآوری اطلاعات به شیوه میدانی و با استفاده از یک داستان

مصور انجام شده است. تحلیل داده‌ها به شیوه توصیفی - تبیینی و کمی است. گردآوری داده‌ها در شهر جویبار در استان مازندران به شیوه‌ای میدانی و با حضور در چند مهد کودک انجام شده است. انتخاب مهد کودک به روش نمونه‌گیری در دسترس و انتخاب کودکان با در نظر گرفتن ملاک‌هایی چون سن و دوزبانه بودن کودک و والدین به روش نمونه‌گیری هدفمند انجام شده است. نمونه پژوهش در مجموع ۱۶ کودک در دو گروه شامل ۸ دختر و ۸ پسر ۴ تا ۶ ساله دوزبانه (در چهار گروه سنی الف: ۴ - ۴/۵، ب: ۴/۵ - ۵، ج: ۵ - ۵/۵، د: ۵/۵ - ۶) است که هر کدام دو روایت از داستان را یکی به زبان فارسی و یکی به زبان مازندرانی بازگو کرده‌اند. ابزار گردآوری داده‌ها داستان مصوری با عنوان «قورباغه کجایی؟» است. آزمونگر هم‌زمان با نشان دادن کتاب، داستان را یکبار به زبان فارسی تعریف می‌کند و کودک نیز داستان را به فارسی بازگو می‌کند و یکبار نیز آزمونگر دیگری داستان را به زبان مازندرانی روایت می‌کند و کودک نیز به زبان مازندرانی داستان را بازگو می‌کند. مسئله‌ای که در انجام پژوهش باید مدنظر قرار می‌گرفت تأثیر بیان روایت اول کودک بر روایت دوم وی بود. به منظور کاهش این تأثیر بر نتایج پژوهش نیمی از کودکان ابتدا روایت فارسی را شنیده و تعریف کرده‌اند و نیم دیگر ابتدا روایت مازندرانی را شنیده و تعریف کرده‌اند و در مجموع، ۳۲ نمونه روایت گردآوری شده است. به این ترتیب متغیرهای ثابت سن و زبان و متغیرهای وابسته پیچیدگی ساختار و طول روایت هستند. از نرم‌افزار اس.پی.اس.اس. نسخه ۲۵ و آزمون آماری T دو نمونه مستقل و کروسکال والیس برای بررسی معناداری تفاوت‌های روایت‌ها در دو زبان و گروه‌های سنی مختلف استفاده شده است. پرسش‌های پژوهش به این شرح هستند: ۱. ساختار روایت‌های شفاهی کودکان دوزبانه در دو سطح ساختار خرد و کلان با توجه به متغیر سن چه تفاوت‌هایی را نشان می‌دهند؟ ۲. چه تفاوت‌هایی در روایت‌های کودکان دوزبانه در زبان اول و دوم آن‌ها دیده می‌شود؟ ۳. سن و زبان چه تأثیری بر طول روایت‌های کودکان دارد؟ به این ترتیب، در پژوهش حاضر، فرضیه‌هایی که آورده می‌شود، به محک آزمون گذاشته می‌شوند: ۱. با افزایش سن کودک ساختارهای روایی کودکان پیچیده‌تر می‌شوند، ۲. کودکان دوزبانه در زبان مازندرانی روایت‌های پیچیده‌تری تولید می‌کنند و ۳. تأثیر سن و زبان بر طول روایت‌های داستانی کودکان معنادار است.

پژوهش حاضر به دو حوزه مهم در مطالعات روان‌شناسی زبان، یعنی رشد زبان و

دوزبانگی مربوط است. اوچلی^۱ و پائز^۲ (2007) به این نکته اشاره کرده‌اند که دانش واژگانی و توانایی‌های روایی، ازجمله مهم‌ترین مهارت‌های تسلط شفاهی بر یک زبان و از پیش‌نیازهای سواد تک‌زبانه (Dickinson & Tabors, 2001) و دوزبانه (August & Shanahan, 2006; Oller & Pearson, 2002) هستند. همچنین، این توانایی‌ها به‌منزلهٔ نقاط ضعف و آسیب‌پذیری در دانش‌آموزان دوزبانه شناخته می‌شوند. دانش‌آموزان دوزبانه در فرایند زبان‌آموزی از مجموعهٔ گسترده‌تری از توانایی‌های زبانی در مقایسه با زبان‌آموزان تک‌زبانه بهره می‌گیرند. توانایی‌های زبانی که در یک دانش‌آموز تک‌زبانه به‌صورت هم‌زمان و متقارن با یکدیگر شکل می‌گیرند، ممکن است در یک کودک دوزبانه به میزان متفاوت و به شیوه‌ای نامتقارن در هرکدام از زبان‌ها توسعه یابد (Pearson, 2002). در نتیجه، رشد زبانی دانش‌آموزان دوزبانه، پژوهشگران را با چالشی روبه‌رو کرده است که آن‌ها را ملزم می‌کند تا صرفاً بررسی یک مهارت را به منظور پی‌بردن به وابستگی توانایی‌های مختلف بین زبان‌های مختلف، کافی ندانند و از این رو، به بررسی و تحلیل توانش روایی کودکان – که هم‌زمان امکان بررسی چند مهارت را فراهم می‌آورد – در چند دههٔ اخیر در سطح جهانی بسیار توجه شده است.

۲. چارچوب تحلیل

آغاز تحلیل روایت به دورهٔ ارسطو باز می‌گردد که در اثر خود با عنوان *بوطیقا* (فن شعر)، ساختار طرح داستان را به تصویر می‌کشد. در سال‌های اخیر به بررسی ساختار روایی در مطالعات زبان‌شناختی توجه بسیاری شده است؛ ازجمله تحلیل‌های متأثر از چارچوب تحلیلی لباو^۳ و والتزکی^۴ (Labov & Waletzky, 1967) که روایت را از منظری ساخت‌گرایانه تحلیل می‌کنند. همان‌طور که نیکولوپولو^۵ (Nicolopoulou, 2011) نیز بیان داشته است، امروزه تلاش‌های روزافزونی برای تلفیق نظریهٔ روایت با پیشرفت در علوم شناختی انجام شده است (Herman, 2003; Keen, 2007; Palmer, 2004). روایت‌شناسانی که بر اهمیت ایجاد پل بین روایت‌شناسی و علوم شناختی واقف هستند نیز در همین راستا تلاش‌هایی کرده‌اند. پیترسن^۶ و همکاران (Petersen, Gillam & Gillam, 2008) ضمن برشمردن

اهمیت مطالعه و بررسی ساختار روایت به این نکته اشاره کرده‌اند که مشکل در درک و تولید روایت می‌تواند تأثیر منفی بر رشد آموزشی، اجتماعی، زبان‌شناختی و فرهنگی کودک بگذارد. تحلیل روایت از منظر ساختاری و رشد شناخت در کودکان روش‌های متنوعی را در بر می‌گیرد. یکی از این روش‌ها با عنوان دستور داستان^۷ شناخته می‌شود و حجم زیادی از پژوهش‌های مربوط به روایت با استفاده از این روش انجام شده‌اند. تأثیر زبان‌شناسی ساختارگرای چامسکی در کنار آرای لیکاف (1972)، پرینس (1973)، ون دایک (1972) سبب شد پژوهش‌های بسیاری به بررسی طرح‌واره‌های داستانی^۸ یا چارچوب دستور داستان بپردازند که به ذهن امکان شناسایی، درک و به یاد آوردن روایت را می‌دهد (Black & Wilensky, 1979; Yule & Brown, 1986; Kintsch & Van Dijk, 1978). هدف این روش در تحلیل روایت، مشخص کردن مؤلفه‌های ساختاری اولیه در ساخت روایت است (یعنی واحدهای انتزاعی و «دستور» سازمان‌بندی آن‌ها).

یکی از ابزارهایی که برای بررسی ساختار و پیچیدگی روایت در دو سطح کلان و خرد در پژوهش‌های غیرایرانی بسیاری کاربرد داشته است، شاخص تی ان ال - پی آر^۹ (TNL-Pr) سنجش پیشرفت زبان روایی (2011) است که در پژوهش حاضر نیز مبنای تحلیل قرار گرفته و روایی آن به تأیید متخصصان این حوزه رسیده و کارآمدی آن طی یک مطالعه آزمایشی بررسی شده است. روش تحلیل پژوهش حاضر از الگوی پیترسن و همکاران (2008) الگوگیری کرده است. بر این اساس، تحلیل ساختار روایت در دو سطح کلان و خرد انجام می‌شود. ساختار کلان روایت ساختار اپیزودیک و اجزای دستور داستان را دربر می‌گیرد (Heilmann, Miller, Nockerts & Dunaway, 2010; Stein & Glenn, 1975). ساختار خرد روایت ابزارهای زبان‌شناختی را - که انسجام ارجاعی و ربطی را در سطح جمله و بیناجمله‌ای ایجاد می‌کنند - شامل می‌شود (Halliday & Hasan, 1976). ساختار کلان در این آزمون شامل شخصیت^{۱۰}، زمینه^{۱۱}، پاسخ درونی^{۱۲}، طرح^{۱۳}، کنش^{۱۴} و پیامد^{۱۵} است. همچنین، ساختار خرد شامل حروف ربط هم‌پایه^{۱۶} و ناهم‌پایه^{۱۷}، فرایندهای ذهنی - بیانی^{۱۸}، قید^{۱۹} و عبارت اسمی گسترده^{۲۰} است. تحلیل آماری داده‌ها به منظور بررسی معناداری با استفاده از نرم‌افزار اس.پی.اس.اس. نسخه ۲۵ انجام شده است. بر مبنای این شاخص - که مبنای تحلیل در پژوهش حاضر نیز است - شخصیت به هر ارجاعی به فاعل

بند گفته می‌شود و بر مبنای تعداد و نوع ارجاع نمره‌هایی بین ۰ تا ۲ در این مقوله به هر روایت اختصاص داده می‌شود. زمینه به بافت محیطی (زمان و مکان) رخداد وقایع اشاره می‌کند. در پژوهش حاضر حداقل نمره ۰ و حداکثر نمره برای اشاره به زمینه ۲ است. پاسخ درونی هرگونه اشاره به وضعیت ذهنی شخصیت از جمله عواطف، خواسته‌ها، احساسات یا افکار را شامل می‌شود و بین ۰ تا ۱ نمره‌دهی می‌شود. طرح به کاربرد هر نوع فعل شناختی گفته می‌شود که قصد شخصیت را در ارتباط با حل یک مسئله نشان می‌دهد و حداقل ۰ و حداکثر ۲ نمره به این مؤلفه تعلق می‌گیرد. کنش‌ها از سوی شخصیت‌ها انجام می‌شوند و بین ۰ تا ۳ نمره‌دهی می‌شوند. پیامد به حل مسئله مربوط است و بین ۰ تا ۲ نمره دارد. در سطح ساختار خرد که بر ویژگی‌های زبانی تمرکز دارد مؤلفه‌ها و نمره‌ها به این شرح‌اند: حروف ربط هم‌پایه (مانند و، اما، ولی) و ناهم‌پایه (مانند تا، که، اگر) بین ۰ تا ۳ نمره؛ فرایندهای بیانی و ذهنی افعال دیدن، تعجب کردن، خواستن و گفتن و ... بین ۰ تا ۳ نمره؛ قید بین ۰ تا ۳ نمره و عبارت اسمی گسترده که به کاربرد اسم با وابسته پیشین یا صفت اشاره می‌کند نیز بین ۰ تا ۳ نمره.

۳. پیشینه تحقیق

نگاهی به پیشینه پژوهش‌های ایرانی در حیطه دوزبانگی نشان می‌دهد که بیشتر پژوهش‌ها به تأثیر دوزبانگی در پیشرفت تحصیلی توجه داشته‌اند، مانند: خان‌حسینی (۱۳۹۰)، فرازمنند (۱۳۹۰)، عصاره و بافتی (۱۳۹۱)، کیوانلو و مقداری (۱۳۹۱) و شیرعلی‌پور و همکاران (۱۳۹۲) و تعداد اندکی از پژوهش‌ها از روایت داستان و گفتار پیوسته به‌منزله ابزار گردآوری داده استفاده کرده‌اند که در ادامه، به برخی از مرتبط‌ترین آن‌ها اشاره می‌شود. افتخاری و همکاران (۱۳۸۴) تأثیر زبان سمنانی را بر میانگین طول پاره‌گفتار کودکان ۶ ساله بررسی کرده‌اند و نتیجه گرفته‌اند که میانگین MLU در کودکان تک‌زبانه و دوزبانه به لحاظ آماری تفاوت معناداری ندارد و یادگیری زبان سمنانی بر میانگین طول گفته فارسی کودکان اثر منفی نداشته است. خاصی (۱۳۸۸) میزان تداخل واژگانی در ۶۰ دانش‌آموز دختر و پسر دوزبانه سال اول ابتدایی شهرستان ایلام را بررسی و نتیجه‌گیری کرده است که تداخل واژگانی با افت تحصیلی ارتباط مستقیم دارد. جعفری (۱۳۸۹) به ساخت و تعیین روایی و پایایی آزمون بازگویی

داستان در کودکان ۶ تا ۷ ساله فارسی زبان پرداخته و نتیجه‌گیری کرده است که آزمون بازگویی داستان روشی سریع برای بررسی ساختارهای زبان کودک است. الیاسی و همکاران (۲۰۱۳) روایت‌های چهار کودک دوزبانه کردی - فارسی از داستان مصور قورباغه کجایی را بر مبنای چارچوب نقش‌گرای ارائه‌شده در برمن و اسلابین (۱۹۹۴) بررسی کرده‌اند. نتایج نشان می‌دهد که بین روایت‌های کردی و فارسی این دوزبانه‌ها شباهت‌ها و تفاوت‌هایی دیده می‌شود. این تفاوت‌ها به‌ویژه در کاربرد معلوم و مجهول و جملات نشان‌دار و ... بیشتر است. رستم‌بیک و همکاران (۱۳۹۶) پیچیدگی و طول روایت را در دانش‌آموزان عادی و دارای اختلال یادگیری بررسی کرده و نشان داده‌اند که ارزیابی پیچیدگی روایت نیز می‌تواند ابزار مناسبی برای بررسی توانایی زبانی کودکان دارای اختلال یادگیری در مقایسه با کودکان عادی باشد. به عبارتی، ساخت روایی نیز می‌تواند نشان‌دهنده رشد زبان در گروه‌های مختلف کودکان و دانش‌آموزان باشد. کمری (۱۳۹۵) به بررسی انسجام در گفتمان روایتی کودکان طبیعی تک‌زبانه فارسی‌زبان ۳ تا ۹ ساله پرداخته و نتیجه‌گیری کرده است که از هفت‌سالگی به بعد داستان‌های روایت‌شده شرکت‌کنندگان پیچیده‌تر شده‌اند و تنوع حروف ربط به‌طور معناداری افزایش یافته است. علاوه بر موارد ذکرشده، دوزبانگی از جنبه‌های گوناگون موضوع پژوهش‌های مختلفی نظیر غلامعلی‌زاده و همکاران (۱۳۹۷) با موضوع دوزبانگی و تداخل نحوی؛ فیاضی و همکاران (۱۳۹۶) با موضوع تأثیر دوزبانگی بر هوش ریاضی - منطقی و روحی و همکاران (۱۳۹۵) با موضوع غنای واژگانی و بسیاری دیگر از مطالعات حوزه علوم انسانی بوده است. با وجود این، پژوهشی که به بررسی و تحلیل روایت‌های داستانی کودکان دوزبانه پرداخته شده باشد در این بین به چشم نمی‌خورد.

تحلیل ساختار روایی موضوع پژوهش‌های غیرایرانی بسیاری بوده است که برخی از مرتبط‌ترین آن‌ها به این شرح‌اند: برمن و اسلابین (۱۹۹۴) در «مرتبط کردن رخدادها در روایت: پژوهشی بین‌زبانی در رشد زبان» به همراه چند تن از همکارانشان به بررسی رشد ساختار روایی از سن سه‌سالگی تا بزرگسالی در زبان‌های مختلف پرداخته‌اند. ابزار پژوهش داستان مصور «قورباغه کجایی» بوده است. آن‌ها نتیجه‌گیری کرده‌اند که کم‌تر از بیست درصد کودکان سه ساله به همه اجزای داستان اشاره کرده‌اند، در حالی که تقریباً همه بزرگسالان تمام اجزای اصلی داستان را ذکر کرده‌اند. گوتیرز - کلین (۲۰۰۲) ساختار روایت را در

دوزبانه‌های انگلیسی - اسپانیایی بررسی کرده است و نتیجه گرفت که مهارت بعضی از کودکان در دوزبان یکسان نیست و در یکی از دو زبان عملکرد بهتری دارند. مینامی (2005) به بررسی ساختار روایت در ۴۰ کودک دوزبانه انگلیسی - ژاپنی پرداخته و نتیجه گرفته است که هنگام روایت داستان به زبان ژاپنی در مقایسه با زبان انگلیسی، کودکان گرایش بیشتری به استفاده از زمان حال و نقل قول داشته‌اند. اوچلی و پائز (2007) واژه‌ها و ساختار روایت را در کودکان دوزبانه اسپانیایی - انگلیسی سن مهد کودک و روایت‌ها را از دو جنبه تولید و کیفیت بررسی کرده‌اند. نتایج این پژوهش نشان داده است که از مهد کودک تا پایه اول ابتدایی پیشرفت معناداری در تمام سطوح بررسی زبان انگلیسی اتفاق افتاده است. چرنوبیلسکی (2009) ساختار روایی را در کودکان ۵ و ۶ ساله تک‌زبانه انگلیسی و روسی و دوزبانه انگلیسی - روسی مقایسه و نتیجه‌گیری کرده است که به لحاظ آماری تفاوت معناداری بین دوزبانه‌ها و تک‌زبانه‌ها در زبان مشترکشان مشاهده نمی‌شود و عملکرد گروه کودکان دوزبانه همانند تک‌زبانه و گاهی بهتر از آن‌هاست. گاکارینا و همکاران (2015) در کتابی به شیوه‌های ارزیابی توانایی روایی کودکان چندزبانه پرداخته‌اند و ضمن بحث درباره ابزار ارزیابی چندزبانه روایت به اهمیت بررسی روایت به‌منزله ابزاری که اطلاعات جامعی از جنبه‌های مختلف توانایی زبانی در بافت در اختیار قرار می‌دهد، تأکید کرده‌اند و میزان مهارت در روایت را یکی از عوامل مؤثر در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان می‌دانند. بُناکر^{۱۱} (2016) به بررسی ساختار کلان روایت در ۵۲ کودک دوزبانه سوئدی - انگلیسی ۵ تا ۷ ساله پرداخته است. وی برای گردآوری داده از داستان مصور استفاده و تولید و درک را در هر دو زبان انگلیسی و سوئدی به‌صورت موازی ارزیابی و با مقایسه نمره‌ها در دو زبان نتیجه‌گیری کرده است که عامل سن در کودکان پنج‌ساله در مقابل شش و هفت ساله هم در درک و هم در تولید اثرگذار است.

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر متغیر سن و زبان در پیچیدگی ساختار و طول روایت‌های فارسی و مازندرانی کودکان دوزبانه انجام شد. با وجود آنکه این شیوه تحلیل مبنای بسیاری از پژوهش‌های خارجی بوده است، پژوهش حاضر نخستین پژوهش در زبان فارسی است که با استفاده از شاخص تی‌ان‌ال-پی آر (TNL-Pr) در دو سطح کلان و خرد به تحلیل ساختار و پیچیدگی روایت پرداخته است.

۴. یافته‌ها

هدف پژوهش حاضر، بررسی ساختار و پیچیدگی روایت در زبان‌های فارسی و مازندرانی کودکان دوزبانه (فارسی - مازندرانی) است. با وجود این، نکته‌ای که از بررسی روایت‌ها در دوزبان به چشم می‌خورد، تأثیر زبان فارسی بر انتخاب‌های واژگانی کودکان در روایت داستان به زبان مازندرانی بود. به گونه‌ای که تعداد واژه‌های وام‌گیری‌شده از زبان فارسی در روایت‌های مازندرانی قابل ملاحظه بود، ولی از آنجا که بررسی این موضوع از اهداف پژوهش حاضر نیست، از پرداختن به آن خودداری می‌شود. داده‌های گردآوری‌شده شامل ۳۲ روایت پیاده‌سازی‌شده به زبان‌های فارسی و مازندرانی است که در جدول‌هایی تنظیم شده و ساختار روایت در دوزبان بر مبنای شاخص‌های معرفی‌شده با یکدیگر مقایسه شده‌اند.

جدول ۱: نمونه داده

Table 1: Data sample

روایت فارسی	روایت مازندرانی
یکی بود یک پسره بود. سگ داشت، قورباغه‌ام داشت یه پسره خوابیده بود قورباغه می‌گرفت	آ تا پسر بیه او وگ داشته با سگ وشون بختنه وگ بورده بیرون بیدار وگنه بو

۴ - ۱. بررسی روایت‌های فارسی در دوزبان‌های مازندرانی - فارسی

به منظور مقایسه ساختار و پیچیدگی روایت‌های کودکان دوزبانه در هر یک از دو زبان، ابتدا روایت‌ها با توجه به شاخص مدنظر در این مقاله تحلیل شدند. حضور هفت مؤلفه زبانی در سطح ساختار کلان و پنج مؤلفه زبانی در سطح ساختار خرد در داستان‌های بازگوشده از سوی کودکان به دو زبان فارسی و مازندرانی بررسی شد. نمره‌هایی که دانش‌آموزان دوزبانه در روایت داستان به زبان فارسی BP و مازندرانی BM در جدول شماره ۲ ارائه شده است. اعداد ۱، ۲، ۳ و ۴ نشان‌دهنده چهار گروه سنی مورد بررسی است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، میانگین نمره کل با بالا رفتن سن کودکان افزایش می‌یابد، به گونه‌ای که در دوزبان‌های گروه الف ۱۱/۲۵، در گروه ب ۱۳، گروه ج ۱۶/۲۵ و در گروه د ۱۷/۵ است.

جدول ۲: مقایسه روایت‌های کودکان دوزبانه به زبان فارسی

Table 2: Comparison of bilingual children's narratives in Farsi

کودکان	شخصیت	زمینه	رویداد آغازین	واکنش درونی	طرح	کنش	پیامد	حرف ربط هم‌پایه	حرف ربط ناهم‌پایه فراپایه ذهنی - بیانی	قید	عبارت اسمی گسترده	مجموع
BP1	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۲	۱	۷
BP1	۲	۱	۲	۰	۰	۲	۲	۱	۰	۳	۱	۱۵
BP1	۱	۱	۲	۰	۰	۲	۲	۰	۰	۳	۱	۱۲
BP1	۲	۱	۱	۰	۰	۲	۱	۱	۰	۲	۱	۱۱
مجموع	۶	۴	۵	۰	۰	۷	۷	۲	۰	۱۰	۴	۴۵
میانگین												۱۱.۲۵
BP2	۱	۱	۱	۱	۰	۲	۲	۰	۰	۲	۱	۱۱
BP2	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۲	۱	۷
BP2	۲	۳	۱	۰	۰	۲	۳	۱	۰	۱	۱	۱۴
BP2	۲	۲	۳	۰	۰	۲	۲	۲	۰	۲	۲	۲۰
مجموع	۶	۸	۵	۱	۰	۷	۷	۴	۰	۷	۶	۵۲
میانگین												۱۳
BP3	۲	۲	۱	۰	۱	۲	۳	۱	۰	۳	۲	۱۸
BP3	۲	۱	۱	۰	۰	۲	۲	۱	۰	۳	۲	۱۵
BP3	۲	۳	۲	۰	۰	۲	۳	۱	۰	۲	۲	۱۷
BP3	۲	۱	۱	۰	۰	۲	۳	۱	۰	۳	۱	۱۵
مجموع	۸	۷	۵	۰	۱	۸	۱۲	۴	۰	۱۱	۷	۶۵
میانگین												۱۶.۲۵
BP4	۲	۲	۰	۰	۱	۲	۳	۱	۰	۳	۱	۱۵
BP4	۳	۲	۱	۰	۱	۱	۲	۱	۰	۲	۳	۱۸
BP4	۲	۲	۱	۰	۰	۳	۳	۱	۰	۳	۲	۱۸
BP4	۲	۳	۱	۰	۰	۲	۳	۱	۱	۲	۳	۱۹
مجموع	۹	۹	۳	۰	۲	۸	۱۲	۴	۱	۱۰	۹	۷۰
میانگین												۱۷.۵

همان‌گونه که مشاهده می‌شود، عملکرد کودکان در هر چهار گروه در مؤلفه‌های واکنش درونی و طرح در ساختار کلان بسیار ضعیف بوده است، به‌گونه‌ای که هیچ یک از کودکان در گروه الف، ج و د به احساسات و عواطف شخصیت‌های داستان اشاره نکرده‌اند. مولفه طرح نیز در روایت‌های هیچ یک از کودکان گروه الف و ب مشاهده نشده است. در ساختار خرد، کودکان در کاربرد حروف ربط ناهم‌پایه ضعیف‌ترین عملکرد را داشته‌اند، به‌نحوی که هیچ یک از کودکان گروه الف، ب و ج در روایت‌های فارسی‌شان از حروف ربط ناهم‌پایه استفاده نکرده‌اند. علاوه بر این، قید در روایت‌های کودکان گروه الف رخداد نداشته است. از سوی دیگر، در ساختار کلان همه گروه‌ها در اشاره به شخصیت، کنش و رویداد آغازین و در ساختار خرد نیز در فرایندهای ذهنی - بیانی عملکرد نسبتاً خوبی داشته‌اند. به‌نظر می‌رسد که عملکرد کودکان در مؤلفه‌هایی که نشان‌دهنده رشد شناختی پیشرفته‌تر است، مانند اشاره به قصد و نیت شخصیت‌ها برای حل یک مسئله و یا تشخیص و بازنمایی افکار، احساسات و عواطف در قالب زبان بسیار ضعیف‌تر از سایر مؤلفه‌هاست که شاید نشان‌دهنده عدم تکامل رشد شناختی در این محدوده سنی باشد.

به‌منظور بررسی معناداری تفاوت روایت‌های فارسی کودکان دوزبانه در سطح ساختار کلان و خرد از یک‌سو و نیز مجموع نمره آن‌ها از آزمون آماری کروسکال والیس و تی دو نمونه مستقل استفاده شده و یک نمونه از هر تحلیل آماری در جدول‌های ۳ و ۴ نشان داده شده است.

جدول ۳: تحلیل آماری پیچیدگی ساختار روایت‌های فارسی کودکان دوزبانه

Table 3: Statistical analysis of the complexity of bilingual children's farsi narratives

Hypothesis Test Summary

	Null Hypothesis	Test	Sig.	Decision
1	The distribution of ch is the same across categories of Group.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.870	Retain the null hypothesis.
2	The distribution of s is the same across categories of Group.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.124	Retain the null hypothesis.
3	The distribution of ie is the same across categories of Group.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.488	Retain the null hypothesis.
4	The distribution of ir is the same across categories of Group.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	1.000	Retain the null hypothesis.
5	The distribution of pl is the same across categories of Group.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.029	Reject the null hypothesis.
6	The distribution of act is the same across categories of Group.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.310	Retain the null hypothesis.
7	The distribution of cons is the same across categories of Group.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.088	Retain the null hypothesis.
8	The distribution of co.conj is the same across categories of Group.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.454	Retain the null hypothesis.
9	The distribution of sub.conj is the same across categories of Group.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.392	Retain the null hypothesis.
10	The distribution of ment is the same across categories of Group.	Independent-Samples Kruskal-Wallis Test	.092	Retain the null hypothesis.

Asymptotic significances are displayed. The significance level is .05.

همان‌طور که مشهود است، تفاوت عملکرد کودکان در سطح ساختار کلان، در مقوله «طرح» معنادار و ضعیف‌تر از سایر مؤلفه‌هاست.

جدول ۴: توصیف و تحلیل آماری پیچیدگی روایت‌های فارسی کودکان دوزبانه گروه الف و د

Table 4: Statistical description and analysis of the complexity of Persian narratives of bilingual children in Group A and D

Independent Samples Test									
	Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
								Lower	Upper
Equal variances assumed	.787	.409	-3.351	6	.015	-6.250	1.865	-10.814	-1.686
Equal variances not assumed			-3.351	4.533	.024	-6.250	1.865	-11.197	-1.303

نتیجه بررسی معناداری تفاوت نمره‌های کودکان در گروه‌های سنی مختلف نشان می‌دهد که تفاوت نمره‌های گروه الف با دو گروه ج (p-value=0.04) و د (p-value=0.02) در سطح ۰.۰۵ معنادار است. به این ترتیب، تأثیر متغیر سن بر روایت داستان به زبان فارسی در کودکان دوزبانه تأیید می‌شود.

۴-۲. بررسی روایت‌های مازندرانی در دوزبانه‌های مازندرانی - فارسی

همان‌گونه که در جدول شماره ۵ نشان داده شده است، بررسی ساختار خرد و کلان در روایت داستان «قورباغه کجایی» به زبان مازندرانی گویای آن است که میانگین نمره در گروه الف ۹/۲۵، گروه ب ۸، گروه ج ۱۱/۵ و در گروه د ۱۵ است.

جدول ۵: مقایسه روایت‌های کودکان دوزبانه به زبان مازندرانی

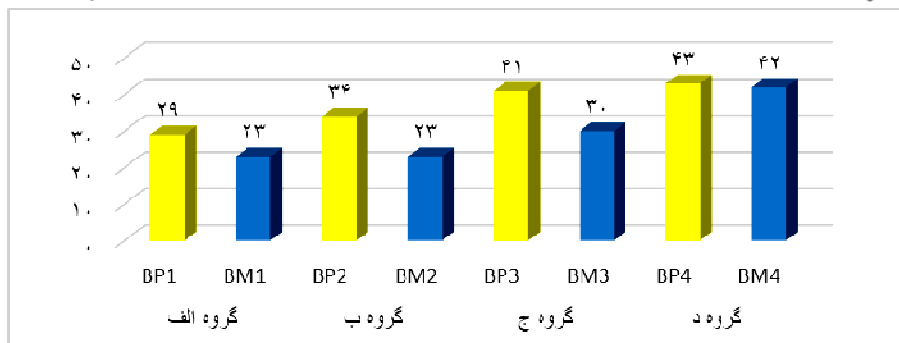
Table 5: Comparison of bilingual children's narratives in Mazandarani

کودکان	شخصیت	زمینه	رویداد آغازین	واکنش درونی	طرح	کنش	پیامد	حرف ربط هم‌پایه	حرف ربط	ناهم‌پایه	فرایند ذهنی - بیانی	قید	عبارت اسمی گسترده	جمع
BM1	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۲	۰	۰	۱	۰	۱	۷	
BM1	۲	۱	۱	۰	۰	۱	۲	۱	۰	۱	۰	۲	۱۱	
BM1	۱	۱	۱	۰	۱	۲	۱	۰	۰	۲	۰	۲	۱۲	
BM1	۲	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۲	۰	۱	۷	
مجموع	۶	۳	۲	۰	۱	۵	۶	۱	۰	۷	۰	۶	۳۷	
میانگین														۹.۲۵
BM2	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۴	
BM2	۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۳	
BM2	۲	۳	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۸	
BM2	۲	۳	۳	۰	۰	۱	۲	۱	۰	۱	۱	۳	۱۷	
مجموع	۷	۷	۵	۰	۰	۲	۲	۱	۰	۱	۱	۶	۳۲	
میانگین														۸
BM3	۲	۲	۳	۰	۱	۱	۲	۱	۱	۲	۱	۲	۱۸	
BM3	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۴	
BM3	۱	۳	۱	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۲	۰	۱	۱۰	
BM3	۲	۲	۱	۰	۰	۲	۳	۱	۰	۲	۰	۱	۱۴	
مجموع	۶	۷	۵	۰	۱	۵	۶	۲	۱	۷	۱	۵	۴۶	
میانگین														۱۱.۵
BM4	۱	۳	۱	۰	۱	۲	۳	۱	۰	۲	۰	۱	۱۵	
BM4	۲	۲	۱	۰	۱	۰	۲	۰	۰	۰	۱	۲	۱۱	
BM4	۲	۳	۲	۰	۱	۳	۳	۱	۰	۳	۰	۱	۱۹	
BM4	۱	۳	۱	۰	۱	۱	۲	۱	۰	۳	۱	۱	۱۵	
مجموع	۶	۱۱	۵	۰	۴	۶	۱۰	۳	۰	۸	۲	۵	۶۰	
میانگین														۱۵

بررسی مؤلفه‌های ساختار کلان در روایت‌های مازندرانی نشان می‌دهد که هیچ یک از کودکان در چهار گروه سنی مورد بررسی، به واکنش درونی شخصیت‌های داستان اشاره‌ای نکرده و در مولفه طرح نیز عملکرد ضعیفی داشته‌اند، در حالی که در اشاره به شخصیت‌ها و کنش‌های داستان تمامی گروه‌ها عملکرد نسبتاً خوبی داشته‌اند. بررسی ساختار خرد نشان می‌دهد که در روایت‌های مازندرانی این کودکان در کاربرد حروف ربط ناهم‌پایه و قید ضعیف‌ترین عملکرد را داشته‌اند. بررسی معناداری تفاوت عملکرد چهار گروه کودکان دوزبانه در دو سطح ساختار کلان و خرد روایت‌های مازندرانی با استفاده از آزمون آماری کروسکال والیس نشان می‌دهد که در روایت‌های داستانی کودکان دوزبانه به زبان مازندرانی تنها در مقوله پیامد ($p\text{-value}=0.03$) در ساختار کلان با توجه به متغیر سن تفاوت معنادار دیده می‌شود. همچنین، بررسی تأثیر متغیر سن بر روایت‌های مازندرانی کودکان دوزبانه با استفاده از آزمون t دو نمونه مستقل نشان می‌دهد که تفاوت نمره گروه الف با گروه د ($p\text{-value}=0.04$) در سطح 0.05 معنادار است.

۴-۳. مقایسه روایت‌های فارسی و مازندرانی کودکان دوزبانه

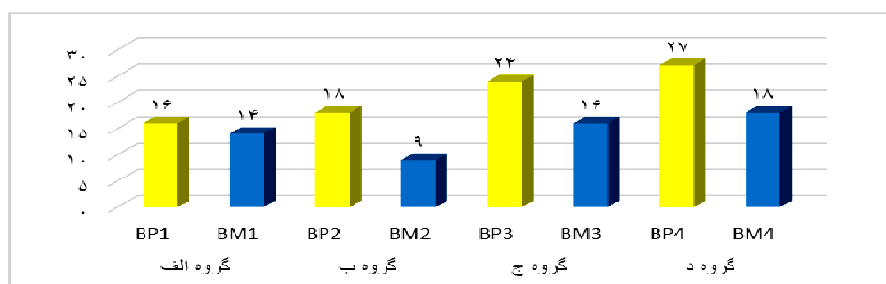
به منظور مقایسه پیچیدگی ساختار روایت‌های فارسی و مازندرانی کودکان، نمره‌های کل هر گروه سنی در ساختار خرد و کلان روایت محاسبه و با یکدیگر مقایسه شده‌اند. نتایج در نمودارهای ۱ و ۲ نشان داده شده‌اند. همان‌طور که مشهود است در ساختار کلان، هر چهار گروه سنی در روایت‌های فارسی نمره بالاتری کسب کرده‌اند و نمره‌های روایت‌های فارسی و مازندرانی از گروه الف تا د روندی صعودی داشته‌اند. نکته جالب توجه این است که کودکان دوزبانه گروه د تقریباً نمره‌های یکسانی در روایت‌های فارسی و مازندرانی‌شان کسب کرده‌اند.

نمودار ۱: مقایسه عملکرد کودکان در سطح ساختار کلان زبان‌های فارسی و مازندرانی

Figure 1: Comparison of children performances on macro structure level in Pesian and Mazandarani

همان‌طور که در نمودار شماره ۲ نشان داده شده است، در ساختار خرد نیز عملکرد کودکان در همه گروه‌های سنی در روایت داستان به زبان فارسی بهتر از زبان مازندرانی بوده است. تأثیر سن بر افزایش نمره‌های کودکان در روایت‌های فارسی در نمودار مشهود است. نکته جالب توجه این است که رشد ساختار خرد در روایت‌های مازندرانی به اندازه ساختار کلان نبوده است.

نمودار ۲: مقایسه عملکرد کودکان در سطح ساختار خرد زبان‌های فارسی و مازندرانی

Figure 2: Comparison of children performances on micro structure level in Pesian and Mazandarani

بررسی نمره‌های کلی کودکان در روایت داستان به زبان مازندرانی و فارسی بدون در نظر گرفتن متغیر سن نشان می‌دهد، که میانگین نمره‌ها در روایت‌های مازندرانی برابر با ۱۰/۹۳ و در روایت‌های فارسی برابر با ۱۴/۵ است. بررسی معناداری تفاوت عملکرد کودکان در مؤلفه‌های ساختار کلان و خرد با استفاده از آزمون کروسکال والیس نشان می‌دهد که این تفاوت در سطح ساختار کلان در مقوله «کنش» ($p\text{-value}=0.03$) و «پیامد» ($p\text{-value}=0.01$) در سطح ۰.۰۵ معنادار است و در سطح ساختار خرد در کاربرد «افعال ذهنی و بیانی» ($p\text{-value}=0.01$) و «حروف ربط هم‌پایه» ($p\text{-value}=0.02$) در سطح ۰.۰۵ معنادار است. در عین حال، مقایسه نمره‌های کودکان در روایت‌های فارسی و مازندرانی نشان می‌دهد که تفاوت نمره‌ها در سطح $P<0.05$ معنادار است ($p\text{-value}=0.03$).

۴-۴. مقایسه تعداد واژه و میانگین طول پاره‌گفتار در روایت‌های فارسی کودکان دوزبانه

به‌منظور بررسی و مقایسه طول روایت‌های داستانی فارسی و مازندرانی تعداد واژه و میانگین طول پاره‌گفتار در روایت‌های فارسی و مازندرانی در چهار گروه سنی الف، ب، ج و د محاسبه شد. نتایج در جدول شماره ۶ نشان داده شده است.

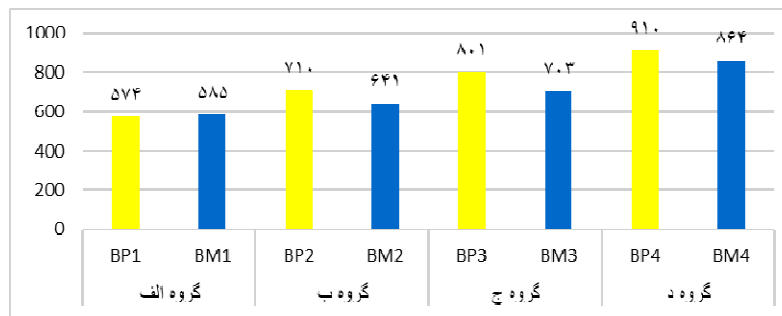
جدول ۶: مقایسه تعداد واژه و میانگین طول پاره‌گفتار در روایت‌های فارسی کودکان دوزبانه

Table 6: Comparing number of words and MLU in bilingual children's Narratives

روایت‌های مازندرانی				روایت‌های فارسی			
MLU	تعداد بند	تعداد واژه	آزمودنی	MLU	تعداد بند	تعداد واژه	آزمودنی
۴.۸۱	۲۷	۱۳۰	BM1	۳.۷۵	۲۸	۱۰۵	BP1
۳.۷۹	۲۸	۱۴۴	BM1	۵.۱۹	۳۲	۱۶۶	BP1
۴.۷۷	۳۱	۱۴۸	BM1	۴.۶۲	۲۹	۱۳۴	BP1
۲.۹۱	۵۶	۱۶۳	BM1	۳.۱۳	۵۴	۱۶۹	BP1
۳.۴۶	۳۷	۱۲۸	BM2	۳.۲۴	۵۲	۱۷۲	BP2
۵.۵۹	۳۸	۲۱۲	BM2	۴.۴۸	۴۶	۲۰۶	BP2
۳.۱۴	۴۳	۱۳۵	BM2	۲.۷۷	۴۸	۱۳۳	BP2
۴.۳۶	۳۹	۱۶۶	BM2	۴.۶۳	۴۳	۱۹۹	BP2

روایت‌های مازندرانی				روایت‌های فارسی			
MLU	تعداد بند	تعداد واژه	آزمودنی	MLU	تعداد بند	تعداد واژه	آزمودنی
۳.۷	۷۶	۲۸۱	BM3	۳.۵	۸۲	۲۸۷	BP3
۳.۲۹	۲۸	۹۲	BM3	۳.۸۴	۳۷	۱۴۲	BP3
۴.۱۴	۴۲	۱۷۴	BM3	۳.۸۳	۴۶	۱۷۶	BP3
۳.۹۷	۳۹	۱۵۵	BM3	۳.۲۴	۵۸	۱۹۶	BP3
۳.۲۷	۴۳	۱۴۵	BM4	۳.۱۹	۵۴	۱۷۲	BP4
۴.۱۴	۵۰	۲۰۷	BM4	۴.۴۱	۴۱	۱۸۱	BP4
۳.۷۹	۴۸	۱۸۲	BM4	۴.۶۴	۵۰	۲۳۲	BP4
۵.۱۵	۶۴	۳۳۰	BM4	۵.۴۴	۵۸	۳۱۶	BP4

به‌منظور نمایش تعداد واژه در چهار گروه سنی، در هر گروه تعداد واژه‌های روایت‌های فارسی دوزبانه‌ها و روایت‌های مازندرانی تک‌زبانه‌ها در کنار یکدیگر نمایش داده شده‌اند. همان‌طور که در نمودار ۳ مشهود است، هم در روایت‌های فارسی و هم در روایت‌های مازندرانی تعداد واژه از گروه الف تا گروه د روند صعودی داشته است. نکته مهم این است که طول روایت‌های فارسی کودکان دوزبانه در سه گروه ب، ج و د از زبان مازندرانی‌شان بیشتر است.

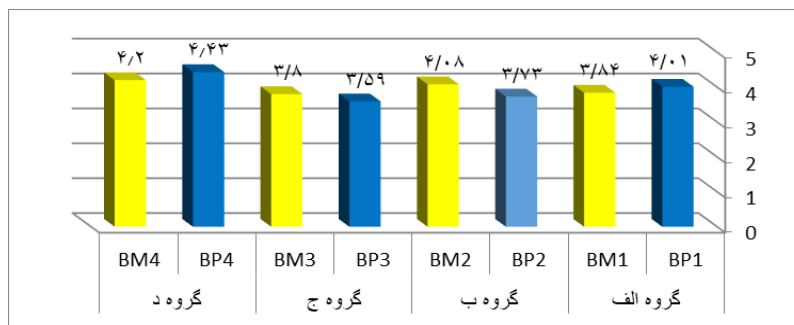
نمودار ۳: تعداد واژه در روایت‌های فارسی و مازندرانی کودکان دوزبانه در چهار گروه سنی

Figure 3: Number of words in bilingual children's Persian and Mazandarani Narratives in 4 age groups

به‌منظور نمایش میانگین طول پاره‌گفتار در چهار گروه سنی، در هر گروه تعداد واژه‌های

روایت‌ها در روایت‌های فارسی و روایت‌های مازندرانی بر تعداد بندهای تولیدشده در هر روایت تقسیم شد. نتیجه در نمودار شماره ۴ نمایش داده شده است. همان‌طور که مشهود است، میانگین طول پاره‌گفتار در روایت‌های فارسی و مازندرانی در گروه د از سه گروه دیگر بیشتر است.

نمودار ۴: میانگین طول پاره‌گفتار در روایت‌های فارسی و مازندرانی دوزبانه در چهار گروه سنی
Figure 4: MLU in bilingual children's Persian and Mazandarani Narratives in 4 age groups

مقایسه تعداد واژه و میانگین طول پاره‌گفتار در روایت‌های فارسی و مازندرانی در چهار گروه سنی الف، ب، ج و د با استفاده از آزمون تی دو نمونه مستقل نشان می‌دهد که این تفاوت در سطح $P < 0.05$ به لحاظ آماری معنادار نیست. مقایسه تعداد واژه و میانگین طول پاره‌گفتار در روایت‌های فارسی کودکان دوزبانه در چهار گروه سنی الف، ب، ج و د نشان می‌دهد که تفاوت تعداد واژه و میانگین طول پاره‌گفتار با استفاده از تی دو نمونه مستقل ویتنی و در سطح $P < 0.05$ معنادار نیست. مقایسه تعداد واژه و میانگین طول پاره‌گفتار در روایت‌های مازندرانی کودکان دوزبانه در چهار گروه سنی الف، ب، ج و د نشان می‌دهد که تفاوت تعداد واژه و میانگین طول پاره‌گفتار با استفاده از آزمون تی دو نمونه مستقل و در سطح $P < 0.05$ معنی‌دار نیست.

۵. نتیجه

همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد تحلیل روایت در دو سطح ساختار کلان و خرد امکان بررسی توانش روایی کودکان را از دو منظر شناختی و زبانی فراهم می‌آورد. عناصری که ذیل ساختار کلان بررسی شده‌اند، به توانایی شناختی کودک مربوط هستند. برای مثال، در مقوله طرح، به شناسایی مسئله و اراده شخصیت اصلی داستان در حل مسئله توجه می‌شود. در مقوله شخصیت، توانایی کودک در شناسایی شخصیت‌های اصلی داستان مدنظر است. واکنش درونی به‌طور مشخص به تشخیص عواطف و احساسات شخصیت‌های داستان مربوط است که با توجه به مصور بودن داستان مستلزم درک تصاویر نیز است. از منظر ساختار خرد، توانایی زبانی و استفاده از ساخت‌های پیچیده‌تر زبانی مانند جمله‌های مرکب مدنظر قرار دارد. همچنین، توانایی کودک در تشخیص و بیان روابط زمانی و علت و معلولی بین جملات به محک آزمون گذاشته می‌شود. به این ترتیب، داستان‌های روایت‌شده کودکان به دو زبان فارسی و مازندرانی تحلیل شدند. در عین حال، به‌منظور بررسی پیچیدگی ساختار زبانی و طول روایت، میانگین طول پاره‌گفتار و تعداد واژه نیز بررسی شد.

نتایج نشان می‌دهد که متغیر سن، تأثیر معناداری بر پیچیدگی ساختار روایت‌های کودکان دوزبانه دارد. در بررسی روایت‌های فارسی کودکان دوزبانه مشخص شد که تفاوت بین مجموع نمره‌های کودکان در گروه الف با گروه ج و د معنادار است. به این ترتیب، در کودکان دوزبانه با بالا رفتن سن، پیچیدگی ساختار روایت‌های فارسی بیشتر می‌شود. بررسی روایت‌های مازندرانی کودکان دوزبانه نیز الگوی مشابهی را نشان می‌دهد و تفاوت نمره کل کودکان در گروه الف با د معنادار است که نشان می‌دهد رشد روایت در کودکان چهار ساله با کودکان چهارسال‌ونیمه تفاوت معناداری در هیچ یک از زبان‌ها نشان نمی‌دهد، ولی با فاصله سنی یک‌سال و یک‌سال‌ونیم تفاوت نمره کودکان معنادار می‌شود.

بررسی عناصر ساختار روایت در سطح کلان نشان می‌دهد که در مقوله «طرح» تفاوت معناداری در روایت‌های فارسی گروه‌های مختلف کودکان دوزبانه دیده می‌شود. طرح – که به برنامه‌ریزی و قصد شخصیت برای حل مسئله توجه دارد – احتمالاً نیازمند مهارت شناختی رشدیافته‌تری است و به این دلیل، تفاوت آن در گروه‌های مختلف معنادار است. در عین حال، در مقوله «پیامد» نیز تفاوت بین گروه‌های مختلف معنادار است که توانایی

تشخیص خط اصلی داستان را نشان می‌دهد، اینکه داستان چطور آغاز شده و چه سرانجامی یافته است.

بنابراین، یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که متغیرهای سن و زبان گویشور تأثیر معناداری بر پیچیدگی ساختار روایت‌های کودکان دوزبانه دارد. بررسی ساختار روایت بر اساس متغیر سن نشان می‌دهد که از گروه الف تا گروه د، یعنی از ۴ سالگی تا ۶ سالگی هم در ساختار خرد و هم در ساختار کلان نمره‌های کودکان در زبان اول و دومشان روند صعودی دارد و با بالا رفتن سن عملکرد بهتری داشته‌اند. به این ترتیب، فرضیه اول پژوهش تأیید می‌شود.

نکته مهم در نتایج پژوهش حاضر این است که مقایسه روایت‌های فارسی و مازندرانی کودکان دوزبانه نشان می‌دهد که روایت‌های فارسی این کودکان پیچیده‌تر از روایت‌های مازندرانی‌شان است و این تفاوت معنادار است و ناشی از تفاوت معنادار در مقوله‌های کنش، پیامد، حروف ربط هم‌پایه و نیز کاربرد افعال ذهنی و بیانی است. حال آنکه با توجه به محل گردآوری داده که در شهر جویبار بوده است، انتظار می‌رفت توانایی کودکان در زبان مازندرانی از زبان فارسی بیشتر باشد. این نتیجه به همراه این مشاهده – که کودکان در روایت‌های خود به زبان مازندرانی از واژه‌ها و ساختارهای قرص‌گیری شده بسیاری از زبان فارسی استفاده کرده‌اند – تا حدی نمایاننده گسترش کاربرد زبان فارسی در شهر جویبار در بین کودکان است که در پژوهش رضایی و همکاران (۱۳۹۳) نیز به آن اشاره شده است. کاربرد حروف ربط و افعال ذهنی و بیانی که در سطح ساختار خرد مطرح است، نشان‌دهنده تسلط کودک به مهارت‌های زبانی و به‌ویژه تولید جملات مرکب و تنوع در کاربرد انواع فعل است که عملکرد کودکان در زبان فارسی بهتر از زبان مازندرانی بوده است. بنابراین، فرضیه دوم پژوهش حاضر مبنی بر پیچیده‌تر بودن روایت‌های مازندرانی کودکان تأیید نمی‌شود.

کودکان دوزبانه در هر دو زبان و در تمامی گروه‌های سنی مورد بررسی، در ساختار کلان عملکرد بهتری نسبت به ساختار خرد داشته‌اند. ساختار کلان بیشتر بر توانایی‌های شناختی و ساختار خرد بر جنبه‌های زبان‌شناختی متن تمرکز دارد. به نظر می‌رسد که عملکرد کودکان در مؤلفه‌هایی که نشان‌دهنده رشد شناختی پیشرفته‌تر است، مانند اشاره به قصد و نیت شخصیت‌ها برای حل یک مسئله و یا تشخیص و بازنمایی افکار، احساسات و عواطف در قالب زبان بسیار ضعیف‌تر از سایر مؤلفه‌هاست که شاید نشان‌دهنده عدم تکامل رشد

شناختی در این محدوده سنی باشد.

بررسی طول روایت‌های کودکان دوزبانه نشان داد که تعداد واژه‌های روایت‌های فارسی به‌طور کلی از روایت‌های مازندرانی بیشتر است. همچنین، تعداد واژه‌ها با بالا رفتن سن در روایت‌های هر دو زبان افزایش یافته است. مقایسه تعداد واژه‌ها و میانگین طول پاره‌گفتار روایت‌های فارسی و مازندرانی تفاوت معناداری را از لحاظ آماری نشان نمی‌دهد. با وجود این، در هر دو زبان میانگین طول پاره‌گفتار در گروه سنی د در مقایسه با سایر گروه‌ها افزایش یافته است. این نتایج با پژوهش افتخاری و همکاران (۱۳۸۴) مبنی بر معنادار نبودن تفاوت میانگین طول پاره‌گفتار در دو زبان کودکان دوزبانه (فارسی - سمنانی) هم‌سو است. بر مبنای نتایج، فرضیه سوم پژوهش مبنی بر تأثیر معنادار سن و زبان بر طول روایت و میانگین طول پاره‌گفتار تأیید نمی‌شود.

به این ترتیب، در مجموع پیچیده‌تر شدن ساختار روایت و تولید روایت‌های طولانی‌تر با افزایش سن تأیید می‌شود تأثیرگذاری متغیر سن در ساختار روایت با پژوهش بناکر (2016) هم‌راستاست که نشان می‌دهد با بالا رفتن سن کودکان روایت‌های پیچیده‌تری تولید می‌کنند. تأثیر متغیر سن بر پیچیده‌تر شدن روایت و تنوع حروف ربط در پژوهش کمری (۱۳۹۵)، اوچلی^{۲۲} و پائر^{۲۳} (2007) نیز تأیید شده است. همچنین، فرضیه دوم مبنی بر پیچیده‌تر بودن و طولانی‌تر بودن روایت‌هایشان به یکی از دو زبان نیز تأیید می‌شود و به این ترتیب نتایج پژوهش گوتیرز - کلین (2002) را تأیید می‌کند.

۶. پی‌نوشت‌ها

1. P. Uccelli
2. M. M. Pérez
3. W. Labov
4. I. Waletzky
5. A. Nicolopoulou
6. D. B. Petersen
7. story garmmar
8. story schemas
9. Tracking Narrative Language Progress
10. Character
11. setting

12. internal response
13. plan
14. action/attempt
15. consequence
16. coordinating conjunction
17. subordinating conjunction
18. verbal and mental processes
19. adverb
20. extended noun phrase
21. U. Bohnacker
22. P. Uccelli
23. M. M. Páez

۷. منابع

- افتخاری، ز.، سعداللهی، ع.، و کسبی، ف. (۱۳۸۴). بررسی تأثیر زبان سممانی بر میانگین طول گفته فارسی کودکان شش ساله طبیعی آمادگی‌های وابسته به آموزش و پرورش سممان. کومش، ۴، ۲۹۱ - ۲۹۶.
- جعفری، س. (۱۳۸۹). ساخت و تعیین روایی و پایایی آزمون بازگویی داستان جهت ارزیابی ساختار زبان در کودکان ۶ تا ۷ ساله فارسی‌زبان. پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته گفتاردرمانی. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران.
- خان‌حسینی، س. (۱۳۹۰). بررسی محیط دوزبانه کردی - فارسی بر پیشرفت سواد خواندن. پایان‌نامه کارشناسی ارشد زبان‌شناسی دانشگاه پیام‌نور تهران.
- خاصی، ش. (۱۳۸۸). تعیین میزان تداخل واژگانی دوزبان کردی - فارسی سال اول ابتدایی شهرستان ایلام. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه پیام‌نور تهران.
- رستم‌بیک تفرشی، آ.، امیری، م.، عنایتی، ص.، و رضانی، ا. (۱۳۹۶). تحلیل و مقایسه روایت‌های نوشتاری دانش‌آموزان دارای اختلالات یادگیری و عادی پایه چهارم و پنجم شهر تهران. کودکان استثنایی، ۶۳، ۱۲۳ - ۱۳۶.
- رضانی، ا.، رستم‌بیک تفرشی، آ.، و واسو جویباری، خ. (۱۳۹۳). بررسی کاربرد زبان‌های فارسی و مازندرانی در شهر جویبار. زبان‌شناخت، ۱۰، ۳۱ - ۵۰.
- روحی، ا.، عزبدفتری، ب.، و عشایری، ح. (۱۳۹۵). بررسی غنای واژگان و روانی زبان اول

- و دوم در دوزبانه‌های آذری - فارسی مبتلا به زبان‌پریشی. *جستارهای زبانی*، ۳۴، ۳۷۱ - ۳۸۹.
- شکری، گ. (۱۳۷۴). *گویش ساری* (مازندرانی). تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
  - شیرعلی‌پور، ا.، اسدی، م.، محمد نظری، ع.، و شکوری، ز. (۱۳۹۲). فراتحلیل نقش آموزش‌های پیش از دبستان و دوزبانگی بر پیشرفت تحصیلی. *علوم تربیتی دانشگاه شهید چمران اهواز*، ۱، ۱۳۷ - ۱۵۴.
  - عصاره، ف.، و بافتی، م. (۱۳۹۱). *زبان‌آموزی کودکان پیش‌دبستانی*. تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان.
  - غلامعلی‌زاده، خ.، قیطوری، ع.، و کرانی، ا. (۱۳۹۷). بررسی تداخل نحوی کردزبانان کلهر ساکن کرمانشاه به هنگام تکلم به زبان فارسی معیار. *جستارهای زبانی*، ۴۴، ۲۰۹ - ۲۲۶.
  - فرازمنده، ف. (۱۳۹۰). کاربرد مقولات معنایی فعل مرکب در کودکان پیش‌دبستانی با در نظر گرفتن عامل جنسیت. پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی دانشگاه الزهراء.
  - فیاضی، ع.، صحراگرد، ر.، روشن، ب.، و زندی، ب. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر دوزبانگی و جنسیت بر هوش زبانی و هوش ریاضی - منطقی با مقایسه دانش‌آموزان دوزبانه و یک‌زبانه. *جستارهای زبانی*، ۳۷، ۲۲۵ - ۲۴۸.
  - کرول، د. (۲۰۰۷). *روان‌شناسی زبان*. ترجمه ح. صباغی (۱۳۹۱). تهران: رشد.
  - کلباسی، ا. (۱۳۸۹). *فرهنگ توصیفی گونه‌های زبانی ایران*. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
  - کمری، ا. (۱۳۹۵). بررسی انسجام در گفتمان روایتی کودکان طبیعی تک‌زبان فارسی‌زبان. *پژوهش‌های زبان‌شناسی*، ۱۵، ۴۹ - ۶۸.
  - کیوانلو، ج.، و مقداری، ص. س. (۱۳۹۱). بررسی تأثیر دوزبانگی کردی - فارسی بر روی ساختار نحوی و کاربرد واژگان زبان فارسی. *چکیده مقالات اولین همایش ملی دوزبانگی و آموزش*. تهران: پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش.

References:

- Asare, F. & Bafti, M. (2012). Children language learning in pre-school. *Borhan*. [In Persian].
- August, D., & Shanahan, T. (2006). Developing literacy in second language learners. Report of the National Literacy Panel on Language Minority Children and Youth. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Berman, R. A., & Slobin, D. I. (Eds.). (1994). Relating events in narrative: A crosslinguistic developmental study. *Hillsdale, NJ: Erlbaum*.
- Black, J. B., & Wilensky, R. (1979). An evaluation of story grammars. *Cognitive science*, 3(3), 213-229.
- Bohnacker, U. (2016). Tell me a story in English or Swedish: Narrative production and comprehension in bilingual preschoolers and first graders. *Applied Psycholinguistics*, 37(1), 19-48.
- Carroll, D. (2007). *Psychology of language* (H. Sabaghi, Trans ,2012). Roshd. [In Persian].
- Chernobilsky, E. D. (2009). Linguistic competence of five and six year olds: Analysis of narrative samples of Russian, English and Russian-English bilingual speakers (Doctoral dissertation, Rutgers University-Graduate School-New Brunswick).
- Dickinson, D., & Tabors, P. (Eds.). (2001). Beginning literacy with language: Young children learning at home and school. Baltimore: Brookes.
- Eftekhari, Z., Sadollahi, A., & Kasbi, F. (2005). Survey of the effect of Semnani language on the mean length of utterance (MLU) of Farsi language among the normal 6-year-old children in the kindergartens affiliated to the education bureau in Semnan. *Koomesh*. 6 (4), 291-296. [In Persian].
- Elyasi, M., Sharifi, S., & Karimipour, A. (2013). A functional description Of the narratives produced By Kurdish-Persian bilinguals. *Journal of Social Sciences and Humanities*, 2(1).

- Farazmand, F. (2011). *The use of semantic categories of compound verbs in pre-school students' speech*. M.A thesis. Al-Zahra University. [In Persian].
- Fayyazi, R., Sahra-Gard, R., Rovshan, B., & Zandi, B. (2017). A Comparative study of the Impact of Bilingualism and Gender on Bilingual and Monolingual Learners in Linguistic and Logical-Mathematical Intelligences. *Language Related Research*, 8(2), 225-248. [In Persian].
- Gagarina, N., Klop, D., Kunnari, S., Tantele, K., Välimaa, T., Balčiūnienė, I., & Walters, J. (2015). Assessment of narrative abilities in bilingual children. Assessing multilingual children: *Disentangling bilingualism from language impairment*, 243-276.
- Gholam Ali Zadeh, K., Gheitury, A., & Korani, A. (2018). A study of syntactic interference in Kalhori natives when speaking standard Persian. *Language Related Research*, 9 (2), 209-226. [In Persian].
- Gutiérrez-Clellen, V. F. (2002). Narratives in two languages: Assessing performance of bilingual children. *Linguistics and Education*, 13(2), 175-197.
- Halliday, M., & Hasan, R. (1976). *Cohesion in English*. London, England: Longman.
- Harris, R. J., Lee, D. J., Hensley, D. L., & Schoen, L. M. (1988). The effect of cultural script knowledge on memory for stories over time. *Discourse Processes*, 11, 413-431.
- Heilmann, J., Miller, J. F., Nockerts, A., & Dunaway, C. (2010). Properties of the narrative scoring scheme using narrative retells in young school-age children. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 19(2), 154-166.
- Herman, D. (2003). *Narrative theory and the cognitive sciences*. Stanford, CA: CSLI.
- Jafari, S. (2010). *Developing a story retelling test and determining its reliability and validity for the assessment of language structure in 6-7 years old Persian-speaking children*. M.A thesis in Speech Therapy, Tehran University of Medical

- Sciences. [In Persian].
- Kalbasi, I. (2010). *Descriptive Dictionary of Language Varieties in Iran*. Institute for Humanities and Cultural Studies. [In Persian].
  - Kamari, E. (2016). Investigation of cohesion in the oral narratives of normal monolingual Persian-Speaking children. *Research in Linguistics*, 8 (2), 49-68. [In Persian].
  - Keen, S. (2007). *Empathy and the Novel*. New York: Oxford UP.
  - Keyvanlou, J., & Meghdari, S. (2012). Investigating the effect of Kurdish-Persian bilingualism on syntactic structures and the use of Persian lexicon. *National Conference on Bilingualism: Chalanges and solutions*, Research Institute for Education. [In Persian].
  - Khanhasani, S. (2011). *The study of Kurdish-Persian bilingual environment on improvement of reading literacy*. M.A thesis in linguistics, Tehran University of Medical Sciences. [In Persian].
  - Khasi, S. (2009). *Determining the amount of lexical interference in Kurdish-Persian bilingual first graders of Ilam*. M.A thesis. Payame Noor University. Tehran. [In Persian].
  - Kintsch, W., & Greene, E. (1978). Recalling and summarizing stories. *Language*, 40, 98-116.
  - Kintsch, W., & Van Dijk, T. A. (1978). Toward a model of text comprehension and production. *Psychological Review*, 85(5), 363.
  - Labov, W., & Waletzky, I. (1967). Narrative analysis: Oral versions of personal experience. *Essays on the Verbal and Visual arts*, 12-44.
  - Lakoff, G. (1972). Structural complexity in fairy tales. *The study of man*, 1, 128-190.
  - Minami, M. (2005). Bilingual narrative development in English and Japanese— A form/function approach. In ISB4: Proceedings of the 4th International Symposium on Bilingualism (1618-1629).

- Nicolopoulou, A. (2011). Children's storytelling: Toward an interpretive and sociocultural approach. *Storyworlds: A Journal of Narrative Studies*, 3(1), 25-48.
- Oller, D. K., & Pearson, B. Z (2002). Assessing the effects of bilingualism: A background. In D. K. Oller & R. E. Eilers (Eds.), *Language and literacy in bilingual children* (pp. 3–21). Clevedon, UK: Multilingual Matters.
- Palmer, Alan. (2004). *Fictional minds*. Lincoln: University of Nebraska.
- Petersen, D. B., Gillam, S. L., & Gillam, R. B. (2008). Emerging procedures in narrative assessment: *The Index of Narrative Complexity. Topics in Language Disorders*, 28(2), 115-130.
- Peterson, C. (1990). The who when and where of early narratives. *Journal of Child Language*, 17, 433-455.
- Prince, G. (1973). *A grammar of stories: An introduction*. Mouton.
- Ramezani, A., & Rostambeik Tafreshi, A. (2015). A study of the use of Mazandarani and Farsi in Jouybar. *Zabanshenakht (language studies)*, 5(10), 31-50. [In Persian].
- Reilly, J. S. (1992). How to tell a good story: The intersection of language and affect in children's narratives. *Journal of Narrative and Life History*, 2, 355-377.
- Roohi, E., Azabdaftari, B., & Ashazeri, H. (2016). Exploring L1 and L2 lexical richness and speech fluency in aphasic Azari and Persian bilinguals. *Language Related Research*, 7 (5), 371-389. [In Persian].
- Rostambeik Tafreshi, A., Amiri, M A., Enayati, S., & Ramezani, A. (2017). An analysis and comparison of the written narratives of students with and without learning disabilities. *JOEC*. 17 (1), 123-136. [In Persian].
- Shiralipour, A., Asadi, M., Nazari, A. M., & Shakuri, Z. (2013). A study of meta analysis of role of pre-school education and bilingualism in education achievement. *Journal of Educational Sciences*. 20(1), 131-154. [In Persian].
- Shokri, G. (1995). *Sari Dialect (Mazandarani)*. Tehran: Institute for Humanities and Cultural Studies. [In Persian].

- Stein, N. L., & Glenn, C. G. (1975). An Analysis of Story Comprehension in Elementary School Children: A Test of a Schema.
- Uccelli, P., & Páez, M. M. (2007). Narrative and vocabulary development of bilingual children from kindergarten to first grade: Developmental changes and associations among English and Spanish skills. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, 38(3), 225-236.
- Van Dijk, T. A. (1972). *Some aspects of text grammars: A study in theoretical linguistics and poetics* (63). Mouton.
- Yule, G., & Brown, G. R. (1986). *Discourse analysis*. Cambridge University Press.